

הפרשנים שלנו

הריבית במשק אפסית אך הצרכן בישראל משלם ריבית פיגורים של 7.5%

אהוד שושן

06 בספטמבר 2016

משרד התקשורת ראוי לשבח על התערבותו בגובה ריבית הפיגורים שרשאיות חברות תקשורת לגבות מחייבים. זו צריכה להיות סנונית ראשונה בתהליך שבו תתערבת הממשלה לטובת הצרכן בתחום פיננסי שאינו מובן מספיק לאזרח מהשורה, ותחל בתיקון עיוות שקיים כבר כמה שנים.

בשימוע שפירסם באחרונה, ביקש משרד התקשורת את התייחסותן של חברות התקשורת לכוונתו להגביל בצורה דרסטית את התשלום על הוצאות הגבייה וריבית הפיגורים שהן רשאיות לגבות מהציבור במקרה של פיגור בתשלום. המשרד מתכנן להגביל את ריבית הפיגורים שרשאיות מפעילות התקשורת לגבות מחייב המפגר בתשלום ולהעמידה על 1% בלבד, תוך הצמדתה לריבית במשק.

עד כה גבו חברות התקשורת מחייבים שפיגורו בתשלום ריבית פיגורים בהתאם לחוק פסיקת ריבית והצמדה, לפיו הריבית כיום היא כ-7.5%. ריבית דומה גובים כיום גם משרדי הממשלה בעצמם מחייבים מפגרים בתשלום. גם רשויות שלטוניות אחרות, בנקים (בכל הקשור לפיגור בהחזרי משכנתא), ההוצאה לפועל וכן זוכים שמבקשים לממש פסקי דין — כולם גובים את הריבית הזאת.

גובהה של ריבית הפיגורים היה סביר כל עוד סביבת הריבית במשק היתה באזור 8%-10%. היא היתה בעצם "כפל ריבית" למי שמפגר בתשלום. העיוות נוצר מפני שבשנים האחרונות סביבת הריבית בישראל ובעולם ירדה מאוד, והיא נושקת לאפס, בעוד המרכיב העיקרי בריבית הפיגורים, שנקבע במקור עוד ב-2003, נשאר נומינלי ולא הותאם מאז. כך נוצר עיוות לרעת הצרכן: הוא נדרש לשלם כיום ריבית על חוב בפיגור, הגבוהה פי שבעה ויותר מהריבית הצמודה במשק.

ריבית הפיגורים נהפכה למקור הכנסה נאה לחברות הגובות את החוב, הנהנות ממרווחי ריבית נפלאים שאינם קיימים בשום מגזר אחר בשוק. זהו מקור הכנסה גם למשרדי עורכי הדין ושאר בעלי התפקיד המספקים שירותי גביית חובות לחברות במשק — שנהנים מהחזרי הוצאות נדיבים למיניהם על כל פעולה שביצעו, שגם לגביהם משלמים החייבים ריביות פיגורים (משרד התקשורת מתכנן עתה גם להגביל את הוצאות הגבייה שרשאיות מפעילות תקשורת לגבות מחייבים המפגרים בתשלום בנוסף לריבית הפיגורים, למשל בעבור שליחת מכתבים ופעולות משפטיות).

העיוות לרעת החייבים מוקצן עוד יותר מכיוון שהם נדרשים ראשית לשלם את כל החזרי ההוצאות שחויבו בהן, וכן את מלוא ריבית הפיגורים — עוד לפני שהם רשאים בכלל להתחיל בהחזר החוב עצמו.

צודקת הממשלה בניסיונה להתערב בתחום ריבית הפיגורים, שכן היא זו שקבעה במקור, ב-2003, את גובה ריבית הפיגורים התקפה כיום בכל המשק, אף שאינה רלוונטית עוד. ראוי ששאר משרדי הממשלה, ובמיוחד משרד האוצר, יקדמו מהלכים דומים לשינוי תקנות פסיקת ריבית ולהפחתת ריבית הפיגורים במשק, והתאמתה לסביבת הריבית השוררת כיום בישראל ובעולם.

הכותב הוא רואה חשבון המתמחה בתחום הריביות

הצג עוד

דיוורים | מערכת | הנהלה | תנאי שימוש | רכשו מינוי |
ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | צרו קשר | פרסמו אצלנו |
הצהרת נגישות

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר
האיכותי בישראל
© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ